

ΛΕΞΙΚΑ

Κριτήρια παρουσίασης και αξιολόγησης

Βιβλιογραφικά στοιχεία του λεξικού

Πλήρης τίτλος του αντιτύπου που χρησιμοποιούμε	Λεξικό Ελληνο-Αραβικό قاموس يوناني عربي
Εκδότης	Αδελφοί Κυριακίδη
Τόπος έκδοσης	Θεσσαλονίκη
Αριθμός τόμων	Ένας (1)
Χρονολογία και αριθμός έκδοσης ή αναθεώρησης (όχι ανατύπωσης) (να παρατίθενται όλες οι χρονολογίες α' μέρους, β' μέρους κτλ.)	1997 239 (αριθμός εκτύπωσης)
Χρονολογία πρώτης έκδοσης (αν είναι διαφορετική)	1948
Επιστημονικός υπεύθυνος	
Επιμελητής	
Συντάκτες	Φίλιππος Γλύτσης και Μωχάμεντ Αβδούλ Ραχμάν
Θεωρητές/αναθεωρητές	Ευγένιος Μιχαηλίδης
Αριθμός ISDN	960-343-423-X

Μακροδομή του λεξικού

Εξωτερικά χαρακτηριστικά του λεξικού		
Χοντρό ή μαλακό εξώφυλλο;	Χοντρό	
Βιβλίο δεμένο ή θερμοκολλημένο;	Δεμένο	
Εγκοπές με το αλφάβητο για τη διευκόλυνση της ανεύρεσης των λημμάτων	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓

Το βιβλίο παραμένει ανοιχτό πάνω στο γραφείο	ΝΑΙ ✓	ΟΧΙ
Σχήμα πρακτικό για δουλειά γραφείου	ΝΑΙ ✓	ΟΧΙ
Χρήση εικόνων/φωτογραφιών	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓
Ευανάγνωστα τυπογραφικά στοιχεία	ΝΑΙ ✓	ΟΧΙ
Αριθμός σελίδων	439	
Ύψος, πλάτος, πάχος του βιβλίου	Ύψος: 25εκ. Πλάτος: 17εκ. Πάχος: 2,5 εκ.	
Πρόλογος		
Ύπαρξη προλόγου	ΝΑΙ ✓	ΟΧΙ
Μικρός πρόλογος	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓ διπλός πρόλογος (στην ελληνική και στην αραβική)
Ο πρόλογος περιέχει στοιχεία για τα εξής:		
τη λειτουργία του λεξικού	ΝΑΙ ✓	ΟΧΙ
τους τομείς που καλύπτονται (π.χ. μουσική, ιατρική κτλ.)	ΝΑΙ ✓	ΟΧΙ
τον βαθμό κάλυψης των τομέων αυτών	ΝΑΙ ✓	ΟΧΙ
τους χρήστες στους οποίους στοχεύει το λεξικό	ΝΑΙ ✓ - ελληνόφωνους (πιο συγκεκριμένα στοχεύει στον ελληνόφωνο πληθυσμό της Αιγύπτου)✓ - αλλόφωνους - ελληνόφωνους και αλλόφωνους	ΟΧΙ

το επίπεδο γλωσσομάθειας των χρηστών	ΝΑΙ - αρχάριο - μέσο - προχωρημένο	ΟΧΙ ✓
την ηλικία των χρηστών	ΝΑΙ ποια είναι;	ΟΧΙ ✓
τις πηγές και τα κριτήρια επιλογής των λημμάτων	ΝΑΙ ✓ Αναφέρονται μόνο τα κριτήρια επιλογής – όχι οι πηγές παράθεση: - εύχρηστες λέξεις - πλέον συνηθισμένες	ΟΧΙ
τις πηγές των παραδειγμάτων: από σώματα κειμένων (και τι είδους κειμένων) από εφημερίδες από τη λογοτεχνία	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓
Ταιριάζουν οι πηγές αυτές με αυτές που αναφέρονται στα λήμματα;	ΝΑΙ	ΟΧΙ
τον αριθμό των λημμάτων	ΝΑΙ Αναφέρετε πόσα.	ΟΧΙ ✓
πληροφορίες για τους λεξικογράφους και την ιδιότητά τους	ΝΑΙ ✓ Ποιες; Καθηγητές Φιλολογοί	ΟΧΙ
άλλα στοιχεία μακροδομής		
ύπαρξη πίνακα συντομογραφιών που χρησιμοποιούνται στη	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓

λημματογράφηση		
ύπαρξη πίνακα συντομογραφιών με τους επιμέρους τομείς που καλύπτονται από το λεξικό (π.χ. μουσική, ιατρική κτλ.)	NAI	OXI ✓
ύπαρξη ενιαίου πίνακα που περιλαμβάνει όσα αναφέρονται στα δύο παραπάνω κελιά	NAI ✓	OXI
επιπλέον στοιχεία για τη σωστή χρήση των λέξεων (συνήθως σε πλαίσια)	NAI	OXI ✓
ύπαρξη αυτόνομου τμήματος με στοιχεία γραμματικής	NAI	OXI ✓
ύπαρξη αυτόνομου τμήματος με παροιμίες	NAI	OXI ✓
ύπαρξη πίνακα με τα σημάδια που χρησιμοποιούνται στη φωνητική μεταγραφή	NAI	OXI ✓ Δεν γίνεται φωνητική μεταγραφή
ύπαρξη άλλου είδους πίνακα	NAI Ποιου;	OXI ✓
ενημέρωση της μακροδομής για τα εξής:		
σύγχρονη μορφή της γλώσσας.	NAI Μεγάλη ενημέρωση Μέτρια ενημέρωση	OXI ✓
παλιές λέξεις. Σημεία ελέγχου οι παρακάτω λέξεις: <i>ερίτιμος</i> <i>οκά</i> <i>δράμι</i>	NAI ✓ Μεγάλη ενημέρωση ✓ . ναι ναι ✓ ναι ✓	OXI όχι ✓ όχι όχι

δραχμή	<p>ναι ✓</p> <p>Παλιές λέξεις</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ταγγάδα, ταγγίζω, τάγγισμα, ταγγός 2. τανάπαλιν 3. ταχέως 4. ταώς 5. τεϊοδόχη, τέιον 6. τέκτων 7. τελευτή, τελευτώ 8. τένων 9. τερπνός 10. τέττιξ 11. τεφρόχρους 12. τήδε κακείσε 13. τήκω 14. τίλλω 15. τμητός 16. τοιουτοτρόπως 17. τωόντι 	όχι
<p>ζεύγη λέξεων λόγιας – λαϊκής προέλευσης.</p> <p>Σημεία ελέγχου:</p> <p>δίκτυο</p> <p>δίχτυ</p> <p>ιχθυοπωλείο</p> <p>ψαράδικο</p> <p>άρκτος</p> <p>αρκούδα</p>	<p>ναι ✓</p> <p>ναι</p> <p>ναι ✓</p> <p>ναι ✓</p> <p>ναι ✓</p> <p>ναι ✓</p> <p>ναι ✓</p> <p>Ζεύγη λόγιων-λαϊκών λέξεων από το γράμμα Τ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ταχέως - γρήγορα 2. ταχύς – γρήγορος 3. τέιον – τσάι 4. τέκνον – παιδί 5. τελευτώ – τελειώνω 6. τέρψις - ευχαρίστησις 7. τζάμπα – δωρεάν 8. τηρώ (υπόσχεση) - κρατώ 9. τίκτω-γεννώ 10. τοκετός – γέννα 11. τροχός - ρόδα 12. τσουκάλι - χύτρα 	<p>όχι</p> <p>όχι ✓</p> <p>όχι</p> <p>όχι</p> <p>όχι</p> <p>όχι</p> <p>Οι λέξεις των ζευγών παρατίθενται στα αντίστοιχα λήμματα χωρίς να υπάρχει παραπομπή από το ένα λήμμα στο άλλο ή καμμία άλλη διευκρινιστική πληροφορία.</p>

Επισημαίνεται η διαφορετική χρήση τους;	Αν ναι, καταγράψτε πώς.	όχι ✓
επιρρήματα με διπλή κατάληξη Σημεία ελέγχου: <i>απλά – απλώς</i> <i>άμεσα – αμέσως</i>	ΝΑΙ ναι ναι	ΟΧΙ ✓ όχι ✓ όχι ✓
Επισημαίνεται η διαφορετική χρήση τους;	Αν ναι, καταγράψτε πώς. (Καταγράφονται οι όροι: <i>ταπεινώς, ταχέως,</i> <i>τελεσιδίκως, τελευταίως,</i> <i>τεχνητός, τεχνικός,</i> <i>τηλεγραφικός, τηλεφωνικός,</i> <i>τιμίως, τμηματικός,</i> <i>τολμηρώς, τυπικός, τυχαίως,</i> αλλά όχι οι αντίστοιχοί τους σε –α).	όχι
ζεύγη ελληνικών και ξένων λέξεων Σημεία ελέγχου: <i>εξώστης</i> <i>μπαλκόνι</i> <i>ανελκυστήρας</i> <i>ασανσέρ</i>	ΝΑΙ Αν ναι, καταγράψτε πώς. ναι ✓ ναι ναι ✓ ναι	ΟΧΙ ✓ όχι όχι ✓ όχι ✓ Η επισήμανση των λέξεων ξενικής προέλευσης (ξεν.) δεν είναι συνεπής. Σε μερικές λέξεις σημειώνεται και σε

Επισημαίνεται η διαφορετική χρήση τους;	Ελληνικές - ξένες λέξεις: <ol style="list-style-type: none"> 1. ταβάνι-οροφή 2. ταμπούρλο - τύμπανο 3. ταρίφα – τιμολόγιο 4. τεντζερές - χύτρα 5. τζαμί – τέμενος 6. τζάμπα – δωρεάν 7. τσάντα – σάκκα 8. τσατσάρα - κτένι 	άλλες όχι. Η αντίστοιχη ελληνική λέξη παρατίθεται στο αντίστοιχο λήμμα χωρίς όμως να παραπέμπει η μία λέξη στην άλλη όχι ✓
κύρια ονόματα. Παρατίθενται; Δίνεται και η μορφή τους που χρησιμοποιείται στον προφορικό λόγο; Σημεία ελέγχου: <i>Κωνσταντίνος,</i> <i>Κώστας,</i> <i>Κωστής,</i> <i>Κώτσος</i> <i>Ιωάννης</i> <i>Γιάννης</i> Σε ειδικό πίνακα	ΝΑΙ ναι ναι ναι ναι ναι ναι ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓ όχι ✓ όχι ✓ όχι ✓ όχι ✓ όχι ✓ όχι ✓ ΟΧΙ ✓
γεωγραφικοί όροι Σημεία ελέγχου: <i>Όλυμπος</i>	ΝΑΙ Αν και δεν παρατίθενται γεωγραφικοί όροι, παρατίθενται επίθετα παράγωγα των γεωγραφικών όρων: <i>τουρκικός</i> <i>τσεχικός</i> <i>τσεχοσλοβακικός</i> ναι	ΟΧΙ ✓ όχι✓

<i>Κρήτη</i>	ναι	όχι✓
Σε ειδικό πίνακα	NAI	OXI✓
ακρωνύμια Σημεία ελέγχου: <i>Δ.Ε.Η.</i> <i>Ο.Τ.Ε.</i>	NAI ναι ναι	OXI ✓ όχι ✓ όχι ✓ (Δεν καταγράφονται στο γράμμα T)
Σε ειδικό πίνακα	NAI	OXI ✓
γενικές συντομογραφίες Σημεία ελέγχου: <i>αφοί</i> <i>π.χ.</i> <i>π.Χ.</i>	NAI ναι ναι ναι	OXI ✓ όχι ✓ όχι ✓ όχι ✓
Σε ειδικό πίνακα	NAI	OXI ✓
λεξιλόγιο ειδικών πεδίων (π.χ. υφολογίας, τεχνολογίας, βιολογίας). -φιλολογικής κριτικής: <i>κυριολεξία</i> <i>μετωνυμία</i> <i>μεταφορά</i> -τεχνολογίας: <i>αποκωδικοποιητής</i> <i>πληροφορική</i> <i>υπολογιστής</i> <i>κομπιούτερ</i> <i>πληκτρολόγιο</i>	NAI ✓ ναι ναι✓ ναι✓ ναι ναι ναι ναι ναι ναι	OXI όχι ✓ όχι όχι όχι ✓ όχι ✓ όχι ✓ όχι ✓ όχι ✓

ποντίκι	ναι	όχι ✓
σκληρός δίσκος	ναι	όχι ✓
προγραμματιστής	ναι	όχι ✓
δισκέτα		όχι ✓
-βιολογίας	ναι	
γονίδιο	ναι	όχι ✓
γονότυπος	Ειδικά πεδία: 1. Αθλητισμός τέρμα (στο λήμμα <i>τέρμα</i>) 2. Εμπορικός όρος - τιμή (στο λήμμα <i>τιμή</i>) - τράπεζα (στο λήμμα <i>τράπεζα</i>) 3. Γεωμετρικοί όροι - τομεύς (στο λήμμα <i>τομεύς</i>) - τομή κύκλου (στο λήμμα <i>τομή</i>) - τόξον (στο λήμμα <i>τόξον</i>) 4. Μουσικοί όροι - τονίζω (στο λήμμα <i>τονίζω</i>)	όχι ✓
όροι πολιτισμικά εξαρτημένοι που εκφράζουν:	- τόνος (στο λήμμα <i>τόνος</i>) 4. Γραμματική τόνος (στο λήμμα <i>τόνος</i>) 5. Αστρονομία τοξότης (στο λήμμα <i>τοξότης</i>) 6. Μαθηματικά - τραπέζιον (στο λήμμα <i>τραπέζιον</i>) - τύπος (στο λήμμα <i>τύπος</i>) 7. Δημοσιογραφία τύπος (στο λήμμα <i>τύπος</i>)	
- συγγένεια:		
μπατζανάκης	ναι	όχι ✓
κουνιάδα	ναι	όχι ✓
- προσφώνηση:		
σεβασμιότατε	ναι ναι ✓ (όχι όμως σε κλητική)	όχι ✓

<p>μακαριότατε</p> <p>- ευχές:</p> <p>καλά στέφανα!</p> <p>χρόνια πολλά!</p> <p>- αντίληψη του χρόνου:</p> <p>κυριακάτικα</p> <p>χειμωνιάτικα</p> <p>- θρησκευτικές τελετές και</p> <p>λατρείες:</p> <p>κόλλυβα</p> <p>αγιασμός</p> <p>- γιορτές και τρόποι γιορτής:</p> <p>κάλαντα</p> <p>ονομαστική γιορτή</p> <p>τσικνοπέμπτη</p> <p>καθαρά (-ή) Δευτέρα</p> <p>- θεσμοί της πολιτικής ζωής:</p> <p>προεδρενόμενη δημοκρατία</p> <p>προεδρική δημοκρατία</p> <p>η ταμπακιέρα (=το ουσιώδες)</p>	<p>ναι</p> <p>ναι</p> <p></p> <p>ναι</p> <p>ναι</p> <p></p> <p>ναι</p> <p>ναι ✓</p> <p></p> <p>ναι</p> <p>ναι</p> <p>ναι</p> <p>ναι</p> <p>ναι</p> <p>ναι</p> <p>ναι</p> <p>ναι</p> <p>ναι</p>	<p>όχι</p> <p>όχι ✓</p> <p>όχι ✓</p> <p>όχι ✓</p> <p>όχι ✓</p> <p></p> <p>όχι ✓</p> <p>όχι</p> <p>όχι ✓</p> <p>όχι ✓</p> <p>όχι ✓</p> <p>όχι ✓</p> <p>όχι ✓</p> <p>όχι ✓</p> <p>όχι ✓</p> <p>όχι ✓</p> <p>όχι ✓</p>
<p>ξεχωριστή καταγραφή</p> <p>προθημάτων.</p> <p>Σημεία ελέγχου τα εξής:</p> <p>εκ-</p> <p>προ-</p> <p></p> <p>ζε-</p>	<p>ναι</p> <p>ναι</p> <p></p> <p>ναι</p>	<p>όχι ✓</p> <p>όχι ✓</p> <p>(καταγράφονται</p> <p>ως προθέσεις</p> <p>μόνο)</p> <p>όχι ✓</p>

Σε ειδικό πίνακα	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓
καταγραφή επιθημάτων. Σημεία ελέγχου τα εξής: -ούλης -τέος -τός	ναι ναι ναι	όχι ✓ όχι ✓ όχι ✓
Σε ειδικό πίνακα	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓
καταγραφή συνθέτων α) μονολεκτικά σύνθετα (ιδιαίτερα όταν η σημασία τους είναι σκοτεινή σε σχέση με τη λέξη – βάση). Σημεία ελέγχου: <i>αερογέφυρα</i> <i>ανοιχτομάτης</i> <i>ανοιχτοχέρης</i> β) πολυλεκτικά σύνθετα Σημεία ελέγχου: <i>παιδική χαρά</i> <i>γυαλιά ηλίου</i> <i>παιδικός σταθμός</i>	ΝΑΙ ✓ α) στο λήμμα της λέξης-βάσης/ υποταγμένα β) σε ξεχωριστό λήμμα ✓ βλ. τέλος του πίνακα ναι ναι ναι ναι ✓ α) στο λήμμα της λέξης-βάσης/ υποταγμένα ✓ β) σε ξεχωριστό λήμμα βλ. τέλος του πίνακα ναι ναι ναι	ΟΧΙ όχι ✓ όχι ✓ όχι ✓ όχι όχι ✓ όχι ✓ όχι ✓

καταγραφή παράγωγων λέξεων	ΝΑΙ ✓ α) στο λήμμα της λέξης-βάσης/ υποταγμένα β) σε ξεχωριστό λήμμα ✓ (βλ. στο τέλος του πίνακα)	ΟΧΙ
καταγραφή υποκοριστικών και μεγεθυντικών	ναι α) στο λήμμα της λέξης-βάσης/ υποταγμένα β) σε ξεχωριστό λήμμα	όχι ✓
Σημεία ελέγχου: <i>ταβερνάκι</i>	ναι α) στο λήμμα <i>ταβέρνα</i> β) σε ξεχωριστό λήμμα	όχι ✓
<i>ψαρούκλα</i>	ναι α) στο λήμμα <i>ψάρι</i> β) σε ξεχωριστό λήμμα	όχι ✓
<i>αληταράς</i>	ναι α) στο λήμμα <i>αλήτης</i> β) σε ξεχωριστό λήμμα	όχι ✓
<i>καπελαδούρα</i>	ναι α) στο λήμμα <i>καπέλο</i> β) σε ξεχωριστό λήμμα	όχι ✓
ύπαρξη <i>ανύπαρκτων</i> λέξεων	ΝΑΙ ✓ 1. ταμαρίνι 2. τέττιξ 3. τριπτός	ΟΧΙ
ύπαρξη <i>λαθεμένων</i> λέξεων (λάθη τυπογραφικά, ορθογραφικά, μορφολογικά κ.ά.)	ΝΑΙ ✓ Καταγραφή (επειδή το λεξικό είναι παλιό, υπάρχουν πολλές λέξεις με παλιά ορθογραφία) π.χ. τοπείον, τρέλλα, τρούλλος, τρούμπα (τρόμπα), τσώφλι, τύψις	ΟΧΙ

Στοιχεία μικροδομής του λεξικού

ιεράρχηση των πληροφοριών του λήμματος	NAI	OXI ✓
τυπογραφική απόδοση των διαφορετικών πληροφοριών του λήμματος: σε συγκεκριμένο τύπο τυπογραφικών στοιχείων αντιστοιχεί συγκεκριμένη πληροφορία	NAI	OXI ✓
φωνητική μεταγραφή α) ολόκληρων των λέξεων β) μέρους των λέξεων. Διευκρινίστε ποιου. - με χρήση του διεθνούς φωνητικού αλφαβήτου - με άλλου είδους μεταγραφή. Διευκρινίστε τι είδους.	NAI ναι ναι ναι ναι	OXI ✓ όχι όχι όχι όχι
καταγραφή του ειδικού πεδίου στο οποίο ανήκει η λέξη (π.χ. ιατρική, μουσική κ.ά.)	NAI ✓ (όχι πάντα)	OXI
καταγραφή γραμματικών πληροφοριών - άρθρο - κατηγορίες του λόγου - στοιχεία κλίσης (πτώσεις, αριθμοί, καταλήξεις αρχικών χρόνων και μετοχών των ρημάτων κτλ.)	NAI ✓ ναι ✓ ναι ναι	OXI όχι όχι ✓ (Μόνο το ουσιαστικό και το επίρρημα καταγράφονται) όχι ✓ (μόνο οι καταλήξεις των μετοχών καταγράφονται)

ομώνυμες (π.χ. <i>τέντα</i>)	ναι ✓ <i>τακτικός στρατός</i> <i>τακτικός αριθμός</i> <i>τομέας (δόντι)</i> <i>τόνος</i> <i>τέλος (φόρος)</i> <i>τύπος (δημοσ.)</i>	
καταγραφή της μεταφορικής χρήσης των λέξεων.	NAI	OXI ✓
δίνεται η μεταφορική χρήση χωρίς να σημειώνεται με ιδιαίτερο τρόπο ότι πρόκειται για μεταφορά Σημεία ελέγχου λέξεις που αποδίδουν ιδιότητες ζώων που χαρακτηρίζουν άνθρωπο: <i>βόδι</i>	NAI ναι	OXI ✓ όχι ✓ (στο λήμμα <i>βους</i>) (δίνεται η αντίστοιχη λέξη στην άλλη γλώσσα, χωρίς όμως να καταγράφεται η μεταφορική της χρήση)
<i>γάιδαρος</i>	ναι	όχι ✓ (δίνεται η αντίστοιχη λέξη στην άλλη γλώσσα, χωρίς όμως να καταγράφεται η μεταφορική της χρήση)
<i>τεμπελόσκυλο</i>	ναι	όχι ✓ (δεν καταγράφεται η λέξη)
καταγραφή του επιπέδου ύφους των	NAI	OXI ✓

λέξεων [οικείο – τυπικό (επίσημο, λόγο)].	α) με ισοδύναμο ίδιου ύφους. Ποιο; β) με ρητή δήλωση. Ποια; Λέξεις με μεταφορική χρήση: 1. ταράσσω 2. τριβή	α) δεν καταγράφεται β) δεν καταγράφεται το επίπεδο ύφους ✓
σήμανση της φόρτισης των λέξεων Σημεία ελέγχου: <i>πολιτικάντης</i> : αρνητική φόρτιση <i>ζεστασιά</i> : θετική φόρτιση	α) με ισοδύναμο ίδιας φόρτισης. Ποιο; β) με ρητή δήλωση. Ποια; α) με ισοδύναμο ίδιας φόρτισης. Ποιο; β) με ρητή δήλωση.	α) δεν καταγράφεται ✓ β) δεν καταγράφεται η φόρτιση α) δεν καταγράφεται ✓ β) δεν καταγράφεται η φόρτιση
σήμανση των λογοτεχνικών λέξεων Σημεία ελέγχου: <i>αγνάντεμα</i> <i>πλεούμενο</i>	ναι ναι	όχι α) δεν καταγράφεται η λέξη ✓ όχι α) δεν καταγράφεται η λέξη ✓
καταγραφή λέξεων διαφορετικών επιπέδων ύφους Λόγιες λέξεις: Σημεία ελέγχου:		

<p>πρόδηλος</p> <p>προπηλακισμός</p>	<p>ναι</p> <p>ναι</p> <p>Λέξεις των οποίων δεν καταγράφεται η χρήση σε λόγο τυπικού ύφους:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. τάπης 2. ταρασσω 3. ταχέως 4. τεϊοδόχη, τέϊον 5. τέκνον 6. τελευτή, τελευτώ 7. τέλμα 8. τερπνός 9. τεσσαράκοντα 10. τέως 11. τίκτω 12. τίλλω 13. τομάτα 14. τουναντίον 15. τράγειος 16. τράπεζα 17. τριγμός 18. τρις 19. τροχοπέδη 20. τύπτω 21. τυρός 22. τωόντι 	<p>όχι √ (δεν καταγράφεται η λόγια προέλευσή της / η χρήση της σε λόγο τυπικού ύφους)</p> <p>όχι √ (δεν καταγράφεται η λέξη)</p>
<p>Σήμανση των λέξεων που εκφράζουν οικειότητα. Σημεία ελέγχου:</p> <p>γαϊδουροφωνάρα</p> <p>γινάτι</p>	<p>ναι</p> <p>ναι</p> <p>Λέξεις των οποίων δεν καταγράφεται η</p>	<p>όχι √ (δεν καταγράφεται η λέξη)</p> <p>όχι √ (δεν καταγράφεται η λέξη)</p>

	<p>χρήση σε λόγο οικείου ύφους:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ταμβάκος 2. τενεκές, τενεκετζής 3. τζάμπα 4. τουρλώνω 5. τρεμούλα, τρεμουλιαστός 6. τρύπωμα, τρυπώνω 7. τσάκωμα, τσακωμός, τσακώνω 8. τσατσάρα 9. τσεπώνω 10. τσίκνα 11. τσιμπλιάρης 12. τσουγκρανίζω 13. τσουγκρίζω 14. τύπος 	
<p>σήμανση των λέξεων που χρησιμοποιούνται κυρίως στον προφορικό λόγο</p> <p>Σημεία ελέγχου:</p> <p>Γενάρης</p> <p>πρεμούρα</p>	<p>ναι</p> <p>ναι</p>	<p>όχι ✓</p> <p>α) δεν καταγράφεται ✓</p> <p>β) δεν καταγράφεται η χρήση της στον προφορικό λόγο</p> <p>όχι ✓</p> <p>α) δεν καταγράφεται ✓</p>

<p><i>πρεζόνι</i></p>	<p>ναι</p>	<p>β) δεν καταγράφεται η χρήση της στον προφορικό λόγο</p> <p>όχι ✓</p> <p>α) δεν καταγράφεται ✓</p> <p>β) δεν καταγράφεται η χρήση της στον προφορικό λόγο</p>
<p>Σήμανση των λέξεων που εκφράζουν ειρωνεία.</p> <p>Σημεία ελέγχου:</p> <p><i>γερόντιο</i></p> <p><i>γεροντοκόρος</i></p>	<p>ναι</p> <p>ναι</p>	<p>όχι ✓</p> <p>όχι ✓</p>
<p>παραδείγματα.</p> <p>α) παροιμίες</p> <p>Σημεία ελέγχου:</p> <p><i>Κόρακας κοράκου μάτι δε βγάζει.</i></p> <p><i>Είπε ο γαίδαρος τον πετεινό κεφάλι.</i></p> <p>β) τυχαίοι συνδυασμοί λέξεων (π.χ. <i>μεγάλος δρόμος, άσχημο πρόσωπο</i>)</p>	<p>ΝΑΙ</p> <p>ναι</p> <p>α) με απόδοση της παροιμίας με αντίστοιχη παροιμία στην άλλη γλώσσα.</p> <p>β) Με εξήγηση της παροιμίας.</p> <p>ναι ✓</p> <p>- ο άνεμος <i>ταράζει</i> την θάλασσαν (στο λήμμα <i>ταράσσω</i>)</p> <p>- <i>ταράζει</i> το φάρμακον (στο λήμμα <i>ταράσσω</i>)</p> <p>- επαναστατικά <i>τάσεις</i> (στο λήμμα <i>τάσις</i>)</p> <p>- <i>τελετή</i> της υπογραφής της συνθήκης (στο λήμμα <i>τελετή</i>)</p>	<p>ΟΧΙ ✓</p> <p>όχι ✓</p> <p>όχι ✓</p> <p>όχι ✓</p> <p>όχι</p>

	<p>αι καλαί τέχναι (τέχνη) τεχνικοί λόγοι (τεχνικός, ή, όν) τεχνικοί όροι (τεχνικός, ή, όν) τήρησις βιβλίων (τήρησις) τηρώ τον νόμον (τηρώ) τηρώ την υπόσχασίν μου τιμητική φρουρά (τιμητικός, ή, όν) τίμιοι λίθοι (τίμιος, α, ον) ουράνιον τόξον (τόξον) τόπι υφάσματος (τόπι) τοποθετώ χρήματα (τοποθετώ) οι άγιοι τόποι (τόπος) τραβώ χρήματα (τραβώ) τραχεία αρτηρία (τραχεία) τρεχούμενος λογαριασμός (τρεχούμενος) τρέχων μήνας (τρέχω) τριχοειδή αγγεία (τριχοειδής, ές) τριγμός οδόντων (τριγμός) τρίζω τα δόντια (τρίζω) η θύρα τρίζει (τρίζω) τροχαία κίνησις (τροχαίος, α, ον)</p>	
δ) στερεότυπες εκφράσεις	ναι ✓	όχι
Σημεία ελέγχου:		
τίναζε τα πέταλα	ναι	όχι ✓
εκ των υστέρων	ναι ✓	όχι
	<p>Στερεότυπες εκφράσεις: κατ' αλφαβητικήν τάξιν (τάξις) πρώτης τάξεως (τάξις) προς τιμήν (τιμή) θέτω επί τάπητος</p>	

	(τάπης) εν <i>τοιαύτη</i> περιπτώσει (τοιούτος - αύτη – ούτον) κατ' αυτόν τον <i>τρόπον</i> ο <i>τύπος</i> των ήλων (τύπος) υπό <i>τύπον</i> αστείου (τύπος) τελευταίου <i>τύπου</i> (τύπος) κατά <i>τύχην</i> (τύχην)	
Ύπαρξη παραπομπών (π.χ. στο λήμμα <i>άρκτος</i> μπορεί να υπάρχει παραπομπή στο λήμμα <i>αρκούδα</i> ή/και αντιστρόφως).	ΝΑΙ παραπομπές α) για λόγους ορθογραφίας (π.χ. στο λήμμα <i>αυγό</i> βλ. <i>αβγό</i>) β) για λόγους μορφολογίας (π.χ. στο λήμμα <i>είδα</i> βλ. <i>βλέπω</i>) γ) άλλες	ΟΧΙ ✓
παράθεση ετυμολογίας	ναι α) σε όλα τα λήμματα β) σε κάποια λήμματα	όχι ✓

Καταγραφή Συνθέτων

(α) μονολεκτικά σύνθετα

ταγματάρχης, τακτοποίησις, τακτοποιώ, ταμβακοθήκη, ταξιαρχία, ταξινόμησις, ταπητουργία, ταπητουργός, ταραχοποιός, ταυρομαχία, ταυρομάχος, ταυτόχρονος, ταυτοχρόνως, ταχυβόλος, ταχυδακτυλουργία, ταχυδακτυλουργός, τεϊοδόχη, τελειοποιώ, τελεσίγραφο, τελεσίδικος, τελεσιδίκως, τελωνοφύλαξ, τερματοφύλαξ, τετρακινητήριο, τετράκωπος, τεφροδοχείο, τεφρόχρους, τεχνοκρίτης, τεχνολογία, τηλεπάθεια, τηλεσκόπιο, τιμάριθμος, τιμαριούχος, τιμοκατάλογος, τιμολόγιο, τιτλούχος, τμηματάρχης, τοιχοκολλώ, τοκομερίδιον, τοξικολογία, τορπιλλάκατος, τορπιλλοβόλον, τραπεζογραμμάτιον, τραπεζομάνδηλον, τριανταφυλλιά, τριαντάφυλλον, τριγωνομετρία, τρίπους, τρισέγγονος, τριχόπτωσις, τριψήφιος, τρομοκράτης, τρομοκρατία, τροπολογία, τροποποιώ, τροφοδότης, τροχιάδρομος, τροχοφόρον, τσακμακόπετρα, τσαλαπετεινός, τυπογραφία, τυφλόμυγα, τυφλοπόντικος

(β) πολυλεκτικά σύνθετα

τακτική συνεδρία, τακτικός αριθμός, τακτικός στρατός, ταμείον συντάξεων, αλφαβητική τάξις, δημοσία τάξις, κοινωνική τάξις, πρώτης τάξεως, δελτίον ταυτότητος, μουσικόν τεμάχιον, τετραγωνική ρίζα, καλαί τέχναι, τεχνικοί λόγοι, τεχνικοί όροι, τιμητική φρουρά, τίμιοι λίθοι, ουράνιον τόξον, τόπι υφάσματος, οι άγιοι τόποι, τροπικάί νόσοι, τροχιά σιδηροδρόμου, ακουστικόν τύμπανον, τυπογραφικός χάρτης, τελευταίου τύπου, τυφλόν έντερον, τυχηρά παίγνια

Καταγραφή Παράγωγων

ταγγάδα – ταγγίζω – τάγγισμα – ταγγός
ταιριάζω – ταιριαστός
τακτικός, -ή, -όν – τακτικά
τακτοποίησις – τακτοποιώ
ταλαιπωρία – ταλαίπωρος – ταιλαιπωρώ
ταλάντευσις – ταλαντεύομαι
ταμίας – ταμίευσις – ταμιευτήριο
ταξιδεύω – ταξίδι – ταξιδιώτης
τάξις – ταξικός, -ή, -όν
ταξινόμησις – ταξινομώ
ταπεινός – ταπεινότης – ταπεινός – ταπείνωσις
ταπεινοφροσύνη – ταπεινόφρων
ταπητουργία – ταπητουργός
ταράσσω – ταραγμένος
ταριχεύω – ταρίχευσις – ταριχευτής – ταριχευτός, -ή, -όν
ταυρομαχία – ταυρομάχος
ταυτίζω – ταυτισμός – ταυτότης
ταχυδακτυλουργία – ταχυδακτυλουργός
ταχυδρόμος – ταχυδρομείον, - ταχυδρομικός, -ή, -όν – ταχυδρομικώς
ταχύς, -εία, -ύ – ταχύτης – ταχύνω
τειγίζω – τείχισις – τείχος
τέκτων – τεκτονικός – τεκτονισμός
τελειοποίησις – τελειοποιώ
τέλειος – τελειότης
τελείωσις – τελειωτικός – τελειωτικώς
τελετή – τελετάρχης
τελωνείον – τελωνειακός
τενεκές – τενεκετζής
τέντωμα – τεντώνω
τέρπω – τερπνός, -ή, -όν – τέρψις
τετράγωνο – τετραγωνίζω – τετραγωνικός, -ή, -όν – τετραγωνισμός
τετραπλασιάζω – τετραπλάσιος, -α, -ον
τεχνάζομαι – τέχνασμα
τέχνη – τεχνητός – τεχνητός
τεχνολογία – τεχνολογώ
τηγάνι – τηγανίζω – τηγάνισμα – τηγανιστός
τηλεγραφία – τηλεγραφικός – τηλεγραφικώς – τηλεγράφημα – τηλεγραφετής –
τηλεγραφείο – τηλεγραφώ
τηλεφωνώ – τηλεφώνω – τηλεφώνημα – τηλεφωνητής – τηλεφωνικός – τηλεφωνικώς

τηρώ – τήρησις
τιμή - τίμημα – τιμητικός
τίμιος – τιμιότης – τιμίως
τιμολόγιο – τιμολογώ
τιμόνι – τιμονιέρης
τιμωρία – τιμωρώ – τιμωρητέος
τίναγμα – τινάσσω
τίτλος – τιτλούχος
τμήμα – τμηματικός – τμηματικώς
τοιχοκόλλημα – τοιχοκολλώ
τοκίζω – τοκιστής
τοκογλύφος – τοκογλυφία – τοκογλυφικός
τόλμη – τολμηρός – τολμηρώς – τολμώ
τονίζω – τονισμός – τόνος
τονώ – τόνωσις – τονωτικός
τόξον – τοξότης
τοπογραφία – τοπογραφικός
τοποθέτησις – τοποθετώ
τόρνευσις – торνευτός – торνεύω – τórνος
τορπίλη – τορπιλίζω
τουρισμός – τουριστικός
τουρλώνω – τουρλωτός, -ή, -όν
τουφέκι – τουφεκίζω – τουφεκισμός
τράβηγμα – τραβώ
τραγούδι – τραγουδιστής – τραγουδώ
τραγωδία – τραγωδός
τραπεζαρία – τραπεζιέρης
τράπεζα – τραπεζίτης – τραπεζιτικός
τραυλίζω – τραύλισμα – τραυλός
τραύμα – τραυματίας – τραυματίζω
τραχύς – τραχύτης
τρέλα – τρελαίνω – τρελός
τρεμούλα – τρεμουλιαστός – τρέμω
τρέχω - τρεχάτος – τρεχούμενος – τρέξιμον
τριβή – τρίβω
τρίγωνος – τριγωνικός
τρίζω – τρίξιμον - τριγμός
τριπλασιάζω – τριπλάσιος
τρίχα – τρίχινος – τριχωτός
τρομαγμένος – τρομάζω – τρομακτικός
τρομοκράτης – τρομοκρατία – τρομοκρατικός – τρομοκρατώ
τροπολογία – τροπολογώ
τροποποιήσις – τροποποιώ
τροφοδοσία – τροφοδότης – τροφοδότησις – τροφοδοτώ
τροχία – τροχίζω – τρόχισμα – τροχιστής
τρύγημα – τρυγητής – τρυγητός – τρυγία – τρυγώ
τρύπημα – τρυπητόν – τρύπιος – τρυπώ
τρύπωμα – τρυπώνω
τρυφεραίνω – τρυφερός – τρυφερότης
τσάκωμα – τσακώνω

τσαλάκωμα – τσαλακώνω
τσαρικός – τσάρος
τσέπη – τσεπώνω
τσιγαρίζω – τσιγάρισμα – τσιγαριστός
τσιγκουνεύομαι – τσιγκούνης – τσιγκουνιά
τσίμπλα – τσιμπλιάρης
τσιμπώ – τσίμπημα
τσουγκρανιά – τσουγκρανίζω
τσουγκρίζω – τσούγκρισμα
τύλιγμα – τυλίγω
τυμβωρυχία – τυμβωρύχος
τυμπανιστής – τύμπανον
τυπικός – τυπικότης – τυπικώς
τυπογραφία – τυπογραφικός – τυπογράφος – τυπογραφείον
τυραννία – τυραννικός – τύραννος – τυραννώ
τυροκομείον – τυροκομία – τυροκόμος
τυφλός – τυφλότης – τυφλώνω
τυχαίος – τυχαίως – τύχη – τυχηρός
τώρα – τωρινός

Συμπεράσματα

- Τελικά σε ποιους χρήστες στοχεύει το λεξικό; Πού στηρίζεται αυτό;
Το λεξικό στοχεύει σε ελληνόφωνους οι οποίοι είτε ζουν σε κάποια αραβόφωνη χώρα είτε έρχονται σε επικοινωνία με αραβόφωνους λαούς και χρειάζονται να επικοινωνήσουν στην αραβική. Κάτι τέτοιο άλλωστε ισχυρίζονται και οι συντάκτες του.

Αν και το λεξικό δεν στοχεύει στον Έλληνα μαθητή που σπουδάζει την αραβική γλώσσα στην Ελλάδα, θα μπορούσε ενδεχομένως να ικανοποιήσει κάποιες βασικές γλωσσικές ανάγκες του, ιδιαίτερα μαθητών που βρίσκονται στα αρχικά επίπεδα μελέτης της γλώσσας.

-Πώς κρίνετε το επίπεδο της μετάφρασης των όρων; Για τη διατύπωση του συμπεράσματός σας δώστε παραδείγματα.

Δυστυχώς δεν έχω το απαιτούμενο επίπεδο γνώσης της αραβικής γλώσσας για να κρίνω το επίπεδο μετάφρασης των όρων. Για τη συμπλήρωση του πίνακα, σε περιπτώσεις όπου αυτό ήταν αναγκαίο, είχα τη βοήθεια φυσικού ομιλητή της αραβικής γλώσσας.

Αυτό το οποίο είναι φανερό είναι η έλλειψη επιστημονικών κριτηρίων και πηγών στην επιλογή των λημμάτων που παραθέτει. Επίσης η απουσία παραδειγμάτων και η έλλειψη αναφορών στο συμφραστικό περιβάλλον πολλές φορές δυσχεραίνουν την κατανόηση των ερμηνειών.

Το λεξικό είναι γραμμένο στην καθαρεύουσα με αποτέλεσμα να είναι δυσλειτουργικό και παρωχημένο. Επίσης πολλές από τις λέξεις που παραθέτει είναι πλέον παλιές και άγνωστες για το σύγχρονο Έλληνα ομιλητή.

Πιο συγκεκριμένα το λεξικό παρουσιάζει σημαντικές ελλείψεις ως προς τα παρακάτω:

- (α) παράθεση γραμματικών και συντακτικών πληροφοριών
- (β) διαφοροποίηση της σημασίας των λέξεων σε σχέση με το περιβάλλον
- (γ) παράθεση πολιτισμικών όρων, παροιμιών, σύγχρονων ιδιωματισμών και συμφράσεων
- (δ) παράθεση λέξεων σχετικών με την τεχνολογία
- (ε) παράθεση παραδειγμάτων (ολοκληρωμένων προτάσεων στις οποίες να χρησιμοποιείται η λέξη).